

Na konferenciji na temu "Problematike vezane za projekat termoelektrane Kolubara B" u organizaciji Koalicije za održivo rudarstvo u Srbiji zaključeno je da se Srbija međunarodnim ugovorima obavezala na energetska tranziciju, odnosno na prelazak sa fosilnih goriva na obnovljive izvore energije, a između ostalog, to podrazumeva i gašenje termoelektrana do 2050. godine, zbog čega je važno da država napravi plan šta će biti sa radnicima i pronađe im alternativne poslove.

Predsednik Koalicije Zvezdan Kalmar kaže da ta organizacija, podržava dopis koji je ministarka rudarstva i energetike Zorana Mihajlović poslala EPS-u da smatra da je potrebno prekinuti sa izgradnjom termoelektrane "Kolubara B". Kalmar tvrdi da je taj projekat za Srbiju neisplativ, jer će se država dosta zadužiti kako bi izgradila tu termoelektranu koja će, ako bude izgrađena 2030. godine, moći maksimalno da radi 20 godina i to neće biti dovoljno da isplati kredit. Uz to, naglašava izgradnja termoelektrana nije u skladu sa ekološkim sporazumima na koje se Srbija obavezala, jer izgradnja nove elektrane podrazumeva i porast iskopavanja i sagorevanja uglja i veću zagađenost.

Ističe i da je dozvolu o proceni uticaja za projekat "Kolubara B" Centar za ekologiju i održivi razvoj oborio na sudu 2015. godine. Podseća da je taj projekat planiran 50-ih i 60-ih godina i da je za tadašnje vreme trebalo da bude najmoderniji projekat, ali su se, ističe, vremena promenila i da je proglašena klimatska kriza.

Kalmar dodaje da su se zemlje članice EU obavezale na nultu stopu emisije štetnih gasova do 2050. godine, a Srbija koja teži evropskim standardima moraće da prati taj put. Ističe da se gašenje termoelektrana neće i ne može dogoditi "preko noći", i naglašava da je zbog toga važno da država izgradi dovoljno postrojenja koji koriste obnovljive izvore energije i na taj način obezbede posao za radnike iz termoelektrana.

"Zbog energetske sigurnosti moramo da imamo objekte izgrađene već pre 2050. godine", kaže Kalmar.

Navodi da je vreme da se Srbija okrene obnovljivim izvorima energije, a da je budućnost energetske sigurnosti Srbije velike hidrocentrale.

"Srbija ima potencijal da izgradi Đerdap 3, taj projekat može biti čak preko jednog gigavata instalisane snage, pa čak i do dva. Što znači da je to najdragoceniji energetski objekat koji može da bude izgrađen", rekao je Kalmar.

Projekt koordinatorka Beogradske otvorene škole (BOŠ) Mirjana Jovanović kaže da energetska tranzicija u Srbiji dešava, dodajući da to nije nikakva novost za našu zemlju i da je to poznato od 2005. godine kada je potpisala Ugovor o energetska zajednici sa EU i drugim zemljama Zapadnog Balkana. Dodaje da se poruke o postepenom zatvaranju blokova u termoelektranama ne prenose građanima i radnicima, i da se oni drže u neizvesnosti.

Zbog toga, naglašava, jako je važno da država pripremi radnike i građane na energetska tranziciju i napravi plan za njihova buduća radna mesta, kada termoelektrane i rudnici budu zatvoreni.

Jovanović kaže da mora da bude sprečena socijalna i ekonomska katastrofa u gradovima kao što su Lazarevac ili Kostolac, a koji žive od rudnika i termoelektrana. Zbog toga je pozvala sve donosiocice odluka da prilikom planiranja energetskih i klimatskih politika u našoj zemlji u te razgovore uključe i sindikate i radnike i počnu da planiraju šta će raditi sa svim tim radnim mestima od 2050.

“Mi moramo postepeno da planiramo, da ne bismo dolazili u situaciju kakvu smo viđali u Rumuniji ili Bugarskoj, gde su se rudnici zatvarali u roku od pet godina i gde je hiljade ljudi ostajlo bez posla, jer nije bilo planova koji bi obezbedili alternativne poslove”, zaključila je Jovanović.

Izvor: rtv.rs